

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Det er ret nemt at lave formene, og tørbeton er superlet at arbejde med.

TIDSFORBRUG:

Cirka 5 timer. Herudover kommer tørre-/hærdningstid for betonen.

PRIS:

Cirka 300 kroner for den første. Den næste er lidt billigere, og laves kummen i ganske almindelig grå beton, er prisen cirka 100 kr. lavere.

Rå beton TIL PLANTERNE

Store plantekummer kan være ret dyre. Der er derfor meget at spare, hvis du laver dem selv. Og så kan du få dem, som du vil.

Beton var uden tvivl et af 70'ernes mest udskældte materialer, mens det i dag er blevet både trendy og politisk korrekt takket være sin lave miljøbelastning. Beton har da også flere positive egenskaber: Der er stort set ingen vedligeholdelse, det kan indfarves, byggetiden er kort, og det er kunfantasi, der sætter grænser for anvendelsen. I det følgende viser vi,

hvordan du selv kan støbe en flot plantekumme, der med den rigtige behandling kan stå ude året rundt.

Selve overfladen på betonen kan varieres i det uendelige. I dette tilfælde har vi valgt at støbe på en glat støbeplade for at få en helt glat overflade på kummen. Og vi giver betonen enfarvning, blot ved at hælde farvepulver i under blandingen.

Sådan samler du formene

Støbeformen laver vi i 12 mm støbekrydsfiner, som vi har købt som en stor plade på 250 x 120 cm. Støbeformen består af to kasser: en indvendig og en udvendig form. Og vilægger ud med at skære delene ud med en rundsav. Herefter samles delene med skruer, og kasserne sættes sammen og klodses op i siderne – og du er klar til at støbe plantekummen.

1 De forskellige dele til de to kasser tegnes op og saves ud med en rundsav.

2 Pladedelene samles med skruer. Sørg for, at pladerne stødes sammen på den rigtige måde, så målene passer (se evt. tegningen).

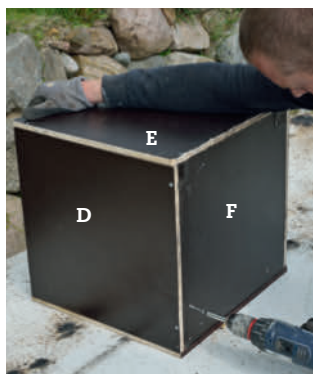
3 De to kasser er nu færdige og klar til at blive sat sammen til en støbeform.

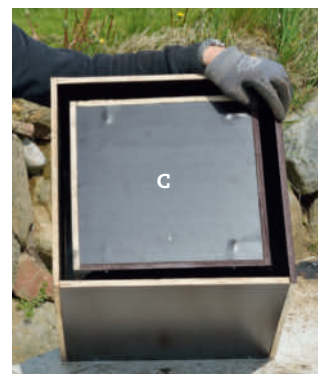
4 Så stilles den mindste kasse ned på bunden af den store kasse.

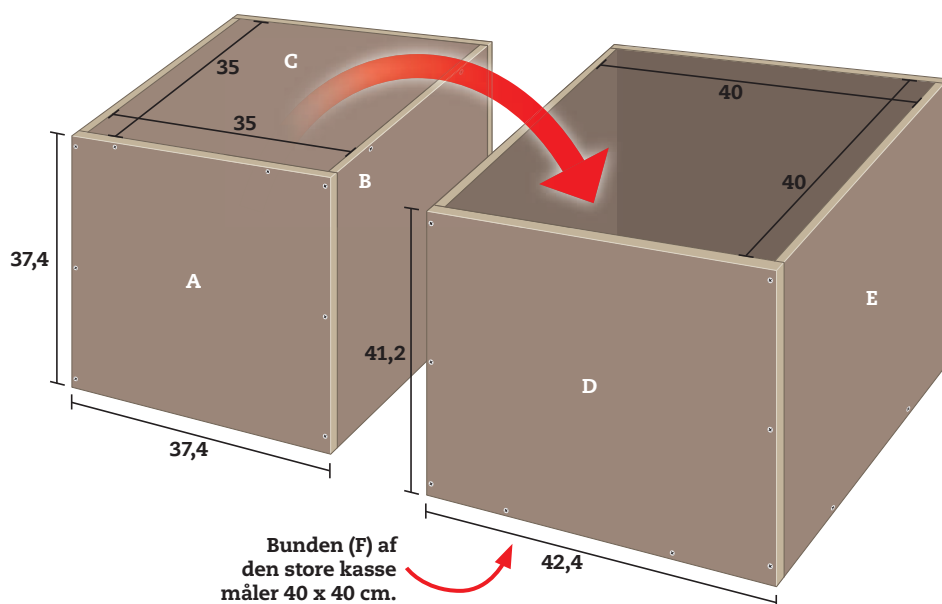
5 Herefter centrerer og fastholdes den inderste kasse med træklodser, så der er lige meget luft i siderne hele vejen rundt.

6 Den inderste kasse skrues nu fast fra bunden (F) af. Skruerne sættes 3 cm ind fra kanten af bundpladen (F).

7 Formen er nu færdig og klar til beton. Plantekassen støbes altså på hovedet, så hvad der nu er formens top, bliver til kummens bund.

Støbeformen laves af to kasser

Målene på vores støbeforme er blot til inspiration – du kan i princippet lave lige den størrelse plantekumme, du ønsker.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- 12 mm støbekrydsfiner, 250 x 120 cm
- Fiberbeton 0-4 mm, 1,5 sække a 25 kg
- Farvepulver, Hygæa oxydsort, 1 kg

Specialværktøj

- Blandemaskine
- Eventuelt stavvibrator

Betonblanding og støbning

Til denne plantekumme skal du bruge en beton med en styrke på mindst 30 MPa. Hvis du, som os, bruger tør-beton, vil styrken fremgå af pakken. Du kan også vælge selv at blande din beton af cement og grus. Men fordelene ved at anvende tørbetonen er, at du så er sikker på, at blandingsforholdet er helt korrekt. Da vores plantekumme skal være i sort beton, tilsætter vi også farvepulver.

1 Den fiberforstærkede beton hældes i blanderen, hvorefter der blot skal tilsættes vand. Til denne plantekumme bruger vi halvanden sæk tørbeton (sæk a 25 kg).

2 Den sorte farve tilsættes betonen. Du skal her regne med at bruge 1 kg farve til 1,5 sække beton.

3 Formen placeres på et vandret underlag. Sørg for, at formen står lige. Tjek med vaterpas i begge retninger.

4 Vi er nu klar til at hælde betonen i formen. Når formen er fyldt, banker du forsigtigt luftboblerne ud ved at slå på formens sider.

5 Alternativt kan en lejet stavvibrator gøre det nemt at få vibreret betonen. En slagboremaskine, udstyret med en top, kan også bruges til at ryste udefra på formen.

6 Til sidst rettes betonen af med en skinne. Da det er plantekummens bund, behøver det ikke at være kunst, men den skal alligevel være rimelig plan.

7 Betonen skal have lov til at hærde i 4-5 dage, hvorefter formen kan skilles ad.

8 I bunden laves fire drænhuller, som ud over at dræne den færdige kumme også skal bruges, når den inderste form skal ud.

9 Ved hjælp af dræn- hullerne kan den inderste form nu slås ud med fx et stykke gevindstang.

Det kan ikke undgås, at den inderste form går i stykker. Og den kan altså ikke genbruges, hvis du vil støbe flere plantekummer.

Plantekummen er klar til jord

Når plantekummen er fri af formen – og måske behandlet med voks – kan du plante.

Det er altid en god idé at lægge Lecakugler i bunden, da det giver luft til rodnettet og sørger for, at overskydende vand let løber fra. Over Leca-kuglerne kommer vi pottemuld, og så kan der plantes.

1 Vi fylder Lecakugler i bunden. De giver luft til rødderne og dræn til jorden.

2 Oven på Lecaen hælder vi købt pottemuld.

Du kan også lave mulden selv med en tredjedel kompost og to tredjedele plantejord – med godt med grus i.

3 Nu kan planten sættes i plantekummen.

Husk at løsne rødderne lidt, og giv til slut rigeligt med vand.

Gør kummen modstandsdygtig

Plantekummer i beton er super robuste og kan blive endnu stærkere med voks.

Takket være betonens styrke og de fire drænhuller kan den plantekumme, vi her har lavet, sagtens stå ude hele året. Kummens størrelse og udformning gør den også mere eller mindre urokkelig, og du behøver derfor heller ikke at være bekymret for, at fx et kraftigt blæsevejr blæser den omkuld. Hvis du ønsker, at plantekummen skal have et lidt mere mat look, kan du også behandle betonen med voks. Det giver betonen en fin lød, men gør samtidig også kummen mere modstandsdygtig mod smuds.

Kummen kan efterbehandles med voks.

Så er det lille træ på plads. En flot, minimalistisk plantekumme, som både kan stå ude og inde.